

հաւաքման եղանակին, նորա այն-
չափ գումար կուտենային, այնչափ
արդարաւէր կը լինէին որ մի ծանր
բեռ էլ չէին բեռնաւորեր դառնա-
լուց կուտակին և կ'աշխատէին աղ-
քային շրջանակի մէջ ուղղ. պարտքը
հայթայթելու միջոցներ գտնելու Գա-
ւառայ մէջ գտնէ մինչեւ յայժմ
այդպիսի աշխատութիւն մը չէ ե-
ղած:

Բայց մինչ կեդր. վարչութիւնը
մի կողմէ նորանոր պարտքեր կը
բեռնաւորէ մեր կանակը, միւս
կողմէ հետամուտ կը լինի իրաւունք
մը կորցել մեր ձեռքէն, առաջար-
կելով աղքատին ժողովին որ յետ
այսորիկ կեդր. վարչութիւնը կա-
տարէ գաւառայ առաջնորդներու
ընտրութիւնները: Ներքին է արդ-
եօք հարցնել թէ վարչութեան
առաջարկութիւնն ընդունուած
ժամանակ ինչ պէտք է լինին գա-
ւառական ժողովներն: Բան զի հաս-
կանալի է որ կեդրոնէն ընտրուած
առաջնորդք ոչ ևս յանձն պիտի առ-
նուն պատասխանատու լինելու Գա-
ւառ. ժողովոյ, յորմէ չեն ստացած
իրենց պաշտօնը: Կ'իմանամք թէ
բացառիկ պառագայից մէջ կեդր.
վարչութեան իրաւունք տալ որ ին-
քը նշանակէ գաւառայ առաջնորդ-
ները, կարեւոր է և այդ իրաւուն-
քը վարչութիւնը այնչափ լիովին
կը վայելէ, մինչ այսօր գաւառայ
մէջ սահմանադրապէս ընտրեալ ա-
ռաջնորդները մէկ ձեռքի մատե-
րու վրայ կրնան համարուիլ, մինչ
վարչութեան նշանակուած Սառ-
Տեղապահը այնչափ բազմաթիւ են
որ մենք կը շուարինք և չենք կա-
րող գուշակել թէ ինչ հարկ կար
գաւառացիներէն իրաւունք մ'ալ
կորցելու հետամտիլ: Տրաքիզմի
Գաւառ. ժողովն բողոքելով այդ ա-
նարդար որոշման դէմ, կատարեց
ընդհանուր շնորհակալութեան և
հաւանութեան արժանի գործ մը,
ուժ մեր Գաւառ. ժողովոյ անգամ-
ներէն ոմանք մտադիր են հետեւիլ
առաջարկելով ժողովին Տրաքիզմի
Գաւառ. ժողովին նման բողոքել
կեդր. վարչութեան սոյն սուա-
ջարկութեան դէմ:

Մենք մեծ յոյս ունենալով Աղ-
քային ժողովոյ արդարաւորութեան
վրայ, հաւատարմութեամբ ենք որ նա
կարող կը լինի ըմբռնել վարչու-
թեան այս երկու անարդար որոշ-
մանց գաւառացւոց վրայ պատճա-
ռելիք տալու տալարութիւնը և
բաւական խնամախօսութիւն կ'ունենայ
մերժելու այդ երկին առաջարկներն
ալ, որք, մանաւանդ առաջինն
բաւական յուզում պատճառած են
ժողովրդային շրջաններու մէջ, այն-
պէս որ շարժում սկսած է պատ-
րաստուիլ հանրագիր մը Գաւառ.
ժողովին մատուցանելու և խնդրե-
լու ժողովէն բողոքել երեսուցէմի
պարտուց հատուցման համար կեդր.
վարչութեան առաջարկած անար-
դար միջոցին դէմ: Կը յուսանք որ
գաւառացւոց արդար բողոքի ձայ-
նը լսելի կը լինի Աղք. ժողովոյ մէջ:
Մեր ժողովուրդը կրօնասէր ժո-
ղովուրդ մ'է. նա երբէք դիմած չէ
խնայած բարեպաշտական հաստա-
տութեանց համար, երբ համոզ-
ուած է թէ իւր տուած գուման օգ-
տակար նպատակի մը կը գործած-
ուի, և երբ աղքատ քաղաքի մը
աղքատ թաղ մը իւր 3000 ոսկի կը-
տայ եկեղեցի մը կանգնելու հա-
մար, նա երբէք չը մերժէր աղքա-
յին պատմական հատատութիւն
մը ապագայ վտանքէ մը աղատել,
երբ լրջապէս նորա տուած գումարն
վտանգի մեծութիւնը, ներկայ մե-
ծաքանակ պարտուց մանրամասն
հաշիւները և ապահովութիւն տըր-

ուի որ ապագային մէջ ոչ ևս ոչո-
քաւակ մեծաքանակ պարտքեր պի-
տի գոյանան և մանաւանդ եթէ
աղքային շրջանակի մէջ այդ պարտ-
քը հատուցանելու համար չուրջ և
գործնական միջոցներ ձեռք առ-
նուին: Պէտք է զգուշանալ ժողո-
վուրդի կրօնական զգացումները
վերաւորելէ: Արդեօք գաւառացի
հայր ինչ զգացում պէտք է տածէ
դէպ ի երեսուցէմի վտանքը, երբ օ-
տար պաշտօնակալ մը նորա պարտ-
քը վճարել տալու համար բան-
տարկէ զայն: Արդեօք երեսուցէ-
մի վանքը ուրիշ անգամ աղքային
օգնութեան դիմելու պէտք չը պի-
տի ունենայ, և երբ նորա զգա-
ցումները այս տեսակ բռնի միջոց-
ներով վերաւորենք, նա յետ այսո-
րիկ ինչ աչքով պիտի նայի դէպ ի
վանք մը, որ մինչեւ ցարդ իւր սըր-
տին այնչափ մօտ է եղած:

ԱՍԻՍՅԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

— 0 —

ԵՐԼԿԻ ԹՎԹԱՅԵՐԸ

Պէտքը, 2 սեպտ. — Սերպիոյ թա-
գաւորն երէկ թագուհւոյն հետ Վիէն-
նա ուղեւորեցաւ: Չանապան մեկնու-
թեանց նիւթ եղած է թագաւորին
բացակայութիւնն այն պահուն իսկ,
յորում Պէտքը-Նիւթ երկաթուղոյ
գլխի վրայ բացուի: Իւր աճապարա-
նօք մեկնումը շատ դէժողոպտութիւն
ըրած է և ամեն որ ինքնիրեն կը հար-
ցնէ թէ ոչք են այն ծանրակիւ պատ-
ճառներ, որք առիթ եղած են թագա-
ւորին աճապարանք մեկնելուն:

Լոնտոն, 1 սեպտ. — Շահկայիէն
եկած մանուկը հետադարձ կը ձեռնու-
ցանք թէ, Չինական քաղաքացի մէջ
յայտարարութիւններ կը չըլին և Մին
գետին պատերազմներ կը ներկայացը-
նեն իբրեւ Չինական մեծ յաղթութիւն
մը: Կրտսէ թէ, Ֆրանսական նաւա-
տորմը բողոքովն ջնջուած է, և թէ ան-
հար է անոր հետքը գտնել Մին գե-
տին մէջ: Բէքինէն եկած տեղեկութիւնք
կը ծանուցանեն թէ Չինական կատա-
վարութիւնը տակաւ սու տակաւ մի-
տուժ ցոյց կուտայ հաշտութեան:

Պետաքէթ, 1 սեպտ. — Բէքինէր
Լոյտ լրագիրը կը հերքէ աւստրիական
կապրայ անոց այն լուրը թէ՝ Աւստ-
րիա եւս մտադիր է Ալբերկի ծովագե-
րաց վրայ հողեր գրաւել: Արեւելեան
նաւատարմին հրամանատարութեամբ 4
չոգենաւորէ բազմաթիւ նաւաւորման
մը, որ Ալբերկի արեւմտեան ծովագե-
րները պիտի ուղեւորի, ծնունդ տուած
է այս զրոյցին: Այս նաւաւորմանն ա-
ռաքումը պարզապէս գիտական նպա-
տակաւ էր: Բէքինէր Լոյտ վերջիկեալ
լուրն ուղղելով հանդերձ, ցաւ կը յայտ-
նէ որ Աւստրո-Հունգարիա չխորհի մը-
նայուն կայսրաններ հաստատել Ալ-
բերկի ափանց վրայ յօդուտ աւստրիա-
կան փաճառակարներէն:

ԱՆԳԼԻԱ

Պ. կատարածն այս միջոցիս ու-
ղեւորութիւն մը կ'ընէ Սկոթլանդ
մէջ, ուր խոնդաւորու և սիրայի
ընդունելութիւն կը գտնէ Սկոթ-
լանդ ժողովուրդէն: Անգլիոյ նա-
խարարական ոչոյս առթիւ բանու-
խօսութիւններ ընելով, անգլիական
կառավարութեան ներքին ու ար-
տաքին աշխարհապարտութիւնը կը
պաշտպանէ: Սեպտ. 2ին իւր ընտ-
րացայ առջեւ ի Միտիոյթիան, և Եր-
կար բանախօսութիւն մ'ըրաւ և իւր
նախարարութեան բովանդակ ուշ-
խարհապարտութիւնը քննութեան
ցուց: Իռլանտայի մէջ տեսնուած
բաւաւրման համար իւր դիմում-
թիւնն յայտնելով՝ ըսաւ թէ ցոր-
չափ ժամանակ որ Անգլիոյ շարու-
նակէ արդար և ազատամիտ երեւի
առ իւրանաւ, բնաւ երկիւղ չկայ

որ այդ երկիր իհնճն իրաւանիայէն
բաժնուի: Այս խօսքեր երկարա-
ձիգ ծախսահարսութեանց արժանա-
ցան: Պ. կատարածն յետոյ մի առ-
մի հերքեց ընդգրկման իրաւակ-
ցութեան այն առարկութիւնները
թէ՝ արդի նախարարութիւնն իւր
խտտումները չէ պահած հարկաց
զեղչման մասին: Այս ընտրական
բարենորոգմանց խնդրոյն մէջ պահ-
պանողական կուսակցութեան ըն-
թացիկ վրայ խօսելէ յետոյ՝ Միհն
Բրիտանիոյ արտաքին աշխարհապա-
րտութեան անցում և այսպէս խօսե-
ցաւ:

Վատնդներով յիշ վախճանութիւն
մը տեղի ունեցաւ երկրին մէջ ի մասին
արտաքին աշխարհապարտութեան: Կրեց
քաղաքական առաջին 20 տարիներուն
մէջ, Պահպանողականք, ինչպէս և Ա-
զատականք նպատակաւ էին խաղաղու-
թեան: աւելին կայ, Պահպանողականք
խաղաղութեան կուսակցութիւնը կը
կազմէին: Հիմա կրնանք հասկնալ թէ
մինչև ո՞ր աստիճան ի բաց թողած են
իրենց նախորդաց խնամութիւնը:

Անգլիացիք, իրենց կողմէն ներսն
ապահով, բնաւ պէտք չունենին խոնար-
հելու որու առջեւ որ լինի, կամ մէկը
չորհորթելու, և հետի էին Եւրոպիոյ
աղգերէն կախեալ լինելէ, որք վախա-
ղարմար իրարու վրայ կը հսկէին:
Կառավարութեան պարտականութիւնն
էր չվտանգել Անգլիոյ ապահովութիւնն,
անակզի հարաւորութեամբ մը: Մեր ըն-
թացքը պէտք է լինի այն կերպիւ վար-
ուիլ ամեն աղքատ հետ, որով կը բող-
ճանք որ անոնք մեզ հետ վարուին:

Այս կանոնը մեր աշխարհապարտ-
ութեան հիմն համարելով, անեղբայրի է
թէ խնդրոյ 10 էն ջը պիտի լուծուին,
մանաւանդ որ Անգլիա նիւթական ոյժ
ունի իւր սկզբունքները պաշտպանելու
համար: սակայն և այնպէս կը դարձա-
նանք լսելով իւր թէ Անգլիա լուծելու կը
հայր գաղթականութիւններ հիմնելու
մասին Գերմանիոյ բողոքմանց: Գաղթ
ինձ, ուրիշ եւս Գերմանիոյ մէջ այս-
պիսի արամադրութիւն մը տեսնելով,
և մեծ նաւատարմութիւն մը կը լինի Անգ-
լիոյ կողմէ նախանշիլ Գերմանիոյ: Թո՛ղ
Գերմանիա ընէ ինչ որ կ'ուզէ, չպիտի
կրնայ Անգլիայէն ստնալ իւր գաղթա-
կանական արտօնն: Գաղթ Գերմանի-
ոյ, բարի յաջողութիւն կը մտղմեմ
անոր:

Յետոյ Պ. կատարածն, Անգլո-
նաւանի և հարաւային Ալբերկէի
մէջ իւր աշխարհապարտութիւնը
պաշտպանելէ յետոյ, Եւրոպական
խնդրոյն վրայ խօսեցաւ: Բոսու թէ
Անգլիա պարտաւորեցաւ միջամտիլ
Եւրոպայի, իրեն հետեւութիւն
այն խոտմանց, զորս պահպանողա-
կան կառավարութիւնն ըրած էր Ե-
ւրոպայի: Այս պարագայիս մէջ
Լորտ Սպիտլընի աշխարհապարտ-
ութիւնը գաղտնիութեան աղիտարեք
սկսալ մ'եղաւ, բայց Անգլիա այս
աշխարհապարտութեամբ բարոյապէս
պարտաւոր էր պաշտպանել նոր
խաղի, զոր անուանած էր: Աղա-
տական նախարարութիւնը մտահո-
գութիւն պատճառող յանձնառու-
թիւն մ'ըրած չէր, և ցաւեցաւ միայն
տեսնելով որ գեղարանախորհուրդը
չկրցաւ լուծել երեւմտեայ խնդիրը:

Պ. կատարածն այսպէս վերջացուց
իւր խօսքը:
Ըսուած էր թէ երկրին անհամա-
ձայն էր կառավարութեան հետ ի մա-
սին եւ կապական աշխարհապարտութեան,
և թէ կառավարութիւնը կը վախճար
կաշտ ընել հանրային կարծեաց: Լաւ,
թո՛ղ Կորտերու ժողովը քուէարկէ ընտ-
րական բարենորոգմանց ծրագիրն, և
յայնժամ կառավարութիւնն իւր կոր-
ծիքը պիտի յայտնէ հրապարակաւ և
յատկապէս: Անմիջապէս յետոյ, Խոր-
հորդարանին և երկրին առիթ պիտի
տրուի իւր վճիռն արտասանելու կառա-
վարութեան եւրոպական աշխարհա-
պարտութեան վրայ:

ՆՈՐ ԳԵՍՊՈՆԱԿԱՆ ԶՈՒՐԳ ՄԸ

Ֆրանսական թան լրագրին վի-
էնայի թղթակցը, թէ և իւր գե-
կուցման ստուգութիւնն առանց
բաշխուորելու, կը կարծէ զիտնա-
թէ՝ Գերմանիա և Աւստրիա հաւան-
ձայներ են յոյժ մօտ ժամանակ
առաջարկելու մեծ տեղութեան
Գեղարանախորհուրդ մը գումար-
բել, որոյ հիմնադիրը պիտի լին
Եւրոպական խնդրոյն վերջնակա-
կարգադրութիւնը: Ֆրանսաւ Ռո-
սիա և Իտալիա, որոց տրամադրու-
թիւնները կանխաւ փորձուած են
բնաւ աւարկութիւն չպիտի յո-
րուցանեն եղեր: Կը մնայ Անգլի-
հաւանութիւնն, որ աւելի երկու-
յական է: Հաւանական է որ, կը
սէ թան, Անգլիա սկզբամբ չպի-
մերժէ այս տեսակ առաջարկ
եթէ Գերմանիա և Աւստրիա ըն-
զայն, և եթէ իմանայ որ մի-
երեք մեծ տեղութիւնք իրենց հա-
նութիւնը ծանուցած են, բայց ան-
շուշտ գիտել պիտի տայ թէ ժո-
մանակն իրեն անպատեհ կ'երեւ-
վի՞նք անոնք թեան ենթարկել Եւրո-
պական գործերը, քանի որ Լոր-
տըրմարք Անգլիայէն Եւրոպա-
ուղեւորած է Ներսի հովանի մի
իրոց վիճակն հիմնովին և մանր
մասն ուսումնասիրելու համար:

ԽՍԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

— 0 —

Վեհ. Սուլթանին յատուկ հրա-
ւերմամբ, ուսումական գեղարան
տան խորհրդական Պ. (Մու. և ի.
Տիկինն) շաբաթ օրն ելլալով կա-
սերական պալատն երթալով, պա-
տիւ ունեցան Ն. Կ. վիճակաւ
թեան ներկայանալու, որ յոյժ պի-
րալիւ ընդունելութիւն մ'ըրաւ
նոյն և Շէֆաքաթի պատուանշա-
նին մեծ ժողովէն ընծայեց Պ.
կին (Մու. ի.):

— Մեծ-Եւրոպայի Բարձր. Սպի-
տաւ և Կլմաական գործոց նախա-
րարութիւնն հեռագրաւ հրամա-
ղրկեցին Բաւթիմանին, հաշտե-
լուանայի, Սերապոյի և Այոթի
կուսակալութեանց, որպէս զի ի-
րենց հասցիներէն մէկ մէկ գա-
մար վճարեն Օսմ. կայս. Պանդայի
ի հաշիւ Ռուսիոյ պատերազմական
տուգանաց: Այս վճարմանը սեպտ.
14ին պիտի սկսին, և Ռուսի-
պատերազմական տուգանաց տա-
րեւածին հատուցման նախապէ-
սահմանաւ հասութիւց անբաւա-
կանութիւնը լրացնելու պիտի ծա-
ւային:

— Շաբաթ օրը Բ. Գուռը ծա-
նուցադիր մ'ուղղեց Ֆրանսական
գեղարանատան ի պատուականի պ-
ժանուցադրոյն, զոր Ֆրանսական
կառավարութիւնը նախապէս մե-
տուցած էր վերաբերմամբ Ֆրանսի-
թուրք առեւտրական դաշնագրին
և որով կը խնդրէր որ Ֆրանսական
վաճառներէն 10ին 8 մարտ տուած
ըստ արժէից: Բ. Գուռը կը յայ-
տարարէ թէ, ինք տրամադիր է այս
առաջարկն ընդունելու, սակայն
կառարկէ թէ Ֆրանսա զրեթէ
տարիէ մ'ի վեր մաքսական տակա-
ղնոց վերաբնութեան վերաբեր-
մամբ ոկսեալ բանախօսութիւնները
գործեցուցած լինելով, պատճա-
եղած է անոց յապաղման, մինչ
գեւ միւս տեղութեանց հետ բա-
նակցութիւնք աւարտելու մօտ են
Հետեւ ապէս, Բ. Գուռն, ըստ ար-
ժէից 10ին 8 մարտաւորոց վտարե-
կը խնդրէ որ Ֆրանսական կառա-
վարութիւնը պայմանաւոր մ'ըրէ
սակագնոց վերաբնութեան աշխա-
խատութեանց համար, և կ'եղար-
կացնէ յայտարարելով որ, եթէ այս

պայմանաժամ (բանայ) առանց վերջ-
նական արգելանք մը ձեռք բերե-
լու, յայնժամ Բ. Գոսն իւր գոր-
ծերու ազատութիւնը վերստինս-
լու իրաւունք ունենայ:

—Ելեւսական գործոց նախարա-
րութիւնը բանակցութեան մտած
է Օսմ. կայսերական Պաշտօնին
հետ՝ 60,000 ոսկւոյ փոխառութիւն
մը կնքելու համար:

—Դատական գործոց նախարար
Հասան Ֆէհմի փաշա երէկ Բ. Գոս-
նէն երկար տեսակցութիւն մ'ու-
նեցաւ Արտաքին գործոց նախա-
րար Վսեմ Ասիմ փաշայի հետ:

—Սնդիկական գեղական Լարա
Տըֆըն, որ քանի մ'օրէ ի վեր
Մարմարա ծովուն մէջ պտոյտ կը-
նէր, երէկ մայրաքաղաքս վերա-
դառնալով, իրիկունս գէմ Բ. Գոս-
նէն գնաց և երկարօրէն տեսակցե-
ցաւ Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Սայիտ
փաշայի և Արտաքին գործոց նա-
խարար Վսեմ Ասիմ փաշայի հետ:

—Պարսկաստանէն կը գրեն թէ-
ճէմանը Հազիգալի լրագրին լի-
թեհիստէն մայրաքաղաքս մեկնող
պարսկական լիթիստարը կողոպ-
տուեր է աւագակներէն: Պարսից
ճաճն անմիջապէս հրաման ըրեր է
զինուորական միջոցներ ձեռք առ-
նուլ առաջակները գտնելու հա-
մար:

—Արտաքին գործոց նախարար
Վսեմ Ասիմ փաշա, Կրօնական գոր-
ծոց դիւանին անօրէն նիստի էֆի,
եպարքոսական խորհրդական Ջիւհ-
պի պէյ երէկ Արտաքին գործոց
նախարարութեան պաշտօնատան
մէջ մասնաւոր խորհրդակցութիւն
մ'ունեցան և սրահ մը Արտաքին
գործոց նախարարութեան խորհրդ-
գական Տատեան Վսեմ Յարութիւն
էֆի և մասնակցեցաւ այս խոր-
հրդակցութեանց, որք կը կար-
ծուին թէ եկեղեցական առկախ
խնդրոց կը վերաբերին:

—Թէրեմանը Հազիգալի կը
ծանուցանէ թէ տաղաքական տես-
չութեան կողմէ վերջերս կատար-
ուած քննութեամբ հաստատուած
է թէ՛ մայրաքաղաքիս մէջ, առանց
հրամանի բացուած տալարաններուն
թիւն է 34, իսկ ըստ օրինի հրա-
մանագիր տնեցոյ տարածանոց
թիւն ալ 68 ի կը հասնի:

—Թնդանթմաճիզ գործոց տի-
պար փաշան անցեալ երեքշաբթի
օրը կարեւոր կրթութիւններ ըրա-
ծութեան ընդարձակ հարթակա-
րին վրայ: Չօքտար Ռիֆաի փա-
շա կ'աւանդուէր այս կրթու-
թեանց, որք կատարելագոյն յաջո-
ղեցան և ներկայ բարձրագոյն
ուսուցիչ շնորհաւորեցին Ռիֆաի
փաշան՝ տիպար փաշան կատարած
յառաջդիմութեանց համար: Բարձ-
րագոյն հրամանաւ Բանդալիի պի-
նուորակէն վարժարանին բոլոր աշա-
կերտը ներկայ կը գտնուէին այս
կրթութեանց:

—Ճիտութէն (Ողոտ. 16 թուով
կը գրեն առ Մանթիէօր Օրիանթալ-
«Նախընթաց օրը Պէտէվներն ուխ-
տաւորներ կողոպտեցին, որք Մէր-
քէ կ'երթային: Այս միւսին չա-
րագործք Ռապայի մօտ Հիւպէր ա-
նուն ֆրանսացի աշխարհագէտ մը
սպաննեցին, որ իւր կառավարու-
թեան կողմէ գիտական պաշտօն
մ'ստանձնած էր այս գաւառացի մէջ:
Պ. Հիւպէր, որ միակ սպասուոր
մ'ունէր իւր հետ, արագական ըզ-
գեստ հաղած էր և ազդու ապէս
պաշտպանեց ինքզինք և կողմէ մէջ
երկու Պէտէվի սպաննեց ընկող-
նով: »

—Պրուսացի կուսակալը կը հե-
ռադրէ ներքին գործոց նախարա-
րութեան թէ Ազադա ցեղէն 7 ա-
ւագակներ, որք Իսկի-Շէհիլի գա-
ւառակին մէջ չորս ուղեւորներ կո-
ղոպտած էին, հզօրապէս հաղած-
ուելէ յետոյ՝ ձերբակալու երեք հար-
ցարնու թեան եթմարկու երեք:

—Մուսուլէն եկած վերջին լը-
րոց նայելով, Համայնեաներու մայ-
րադ. և արիւնարբու ցեղը վերստին
երկուսն ելած է Բէքրի-քի գաւա-
ռին մէջ և առաւարտութիւններ ու
առաւարտակութիւններ կը գործէ:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Այս օրը
Մարտի 8 օրը
Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Թուրք 8 օրը
Ս. Եր. 1 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Հուլի 8 օրը
Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

Մարտի 8 օրը
Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Գի. մեռան քոյէրայէն:
Շանկայի 7 օրը
Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

Լոնտոն 8 օրը
Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

ՆԱԽԵՐԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանին բժշկական
վսեմ Մարտի 8 օրը
Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

Ս. Եր. 2 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 3 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 4 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 5 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 6 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 7 հոգի մեռան քոյէրայէն:
Ս. Եր. 8 հոգի մեռան քոյէրայէն:

Դ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն

—o—	
Ղալաթիա, 28 օգոստ.	
Ընկաց. Արքեպիսկոպ	
Օսմ. Գոսն.	գոցուեցաւ 9, 2
» »	բացուեցաւ 9, 2
» »	կէս օրին 9, 2
Նգիլապ. միացեալ Օսմ. Ո.	66, 20
Բուսէլի երկաթուղի ֆր.	44,
Թրակիա Օսմ. Ո.	295,
Ընկաց. Գրաւոց	
Օսմանեան ոսկի	ղր. 400
Անգլիական »	» 110 8
Գաղղիական »	» 37 28
Բոլ »	» 90 5
Գրիմից »	» 51 15
Գաւազն թուղթ »	» 8 96
» արծաթ »	» 39 30
Մէճիտի տարր. »	» 108 4
Վեյնոց »	» 102 52
Հինգնոց »	» 102 50
Մէթալիք »	» 98
Թղթալրամ »	» 3000

—496—
մութիւն ցուցած է, պատասխանեց Բառու, 1 սիրով
կերթամ անոր տունը: Բայ տակէ կը փափաքեմ որ իմ
նկատմամբ խօսիմ անոր հետ:
—Քու նկատմամբ:
—Այո, սիրելի մայր իմ, և միանգամայն պաշտօն
մը խնդրել անկէ:
—Ո՛հ:
—Պ. տը վիճիւն մեծ յարաբերութեան մէջ է:
—Ամենէն ազգային երեսփոխանաց մէջ բարեկամ-
ներ շատ ունի:
—Պէտք է որ բան մ'ընեմ սիրելի մայր իմ, պիտի
խնդրեմ Պ. տը վիճիւնէն որ ինծի յարմար պաշտօն մը
գտնէ:
—Լաւ, Բառու, լաւ, ըստ Տ. տը Սիմէզ երիտասար-
դը յուզմամբ գրկելով: Ղանս՝ բարեկամս, շարունակեց
նա, գնա խօսէ Պ. տը վիճիւնի հետ քու ապագայ խոր-
հրդոց վրայ:
Բառու մեկնեցաւ. Տ. տը Սիմէզ իւր տղկան քով
գնաց որ սրահին մէջ առանձին նստած էր. Հանրիէթ
կը մտածէր. Պարսնու հին իւր տղկան գիմայն էր և գո-
րովադ ին նայուածք մը ուղեց անոր:
—Հանրիէթ, հարցուց քիչ մը վերջը Տ. տը Սիմէզ,
եղբայրդ ինչպէս կը գտնուի:
—Չեղի համար ապէկ, սիրելի մայր իմ:
—Քեզի համար ալ համակրայիք չէ, Հանրիէթ:
—Այո, մայր իմ:
—Բառու տղինը չէ՛ թէն պէտք չունիմ իմ գգա-
յած ամեն ուրախութիւնս քեզի ըսելու, սակայն կգգամ

—497—
ջուլիւնն ունենամ: Կը կարծէ՞ք որ այս կամ միւս պա-
րագային մէջ թող տամ որ անմեղ մը դատաւարտուի:
Բառու տը Սիմէզ իմ եղբայրս է. սակայն Գայն Յով-
հաննէս իմ ապաւորարս է:
Ասկէ գտա խիղճ և պատուոյ զգայում ունիմ ես:
Հիմա կը տեսնէ՞ք թշուառական այն ահաւոր ան-
գոսնդը՝ զոր ձեր և իմ ստից ներքեւ բացիք:
Բառու չը պատասխանեց. սարսափահար եղած էր.
ամբողջ անդամները կը դողային և ճակատը կորակուր,
չէր համարձակեր աչքերը վեր վերցնել և քրօն նայիլ:
—Այ բան մը չունիմ ձեզ ըսելու, կրնեց օրիորդը,
և գծադրաբար չեմ կարող խորհուրդ մը տալ ձեզ: Սա-
կայն լաւ կրնէք եթէ կեանքներդ փոխէք. Ժամանակէ
մը ի վեր գիտեմ թէ դուք ինչպէս կ'ապրիք փարիզի մէջ.
յատալի կեանք մը, որուն վրայ տոնթապարտ եմ: Գուր
բան մը չէք բնէր, անդ որք էք. ձեր երիտասարդու-
թեան օրերը պարապ տեղը կ'անցունէք:
Բառու, զղջացէք և ուղղեցէք ինքզինքնիդ, տակա-
նին Ժամանակ կայ և լաւագոյն եղիք եթէ կուզէք որ
ապագային զձեզ դատաւորներ ներողամիտ լինին առ
Ձեզ:
Բառու յամբարար գլուխը վեր վերցուց. քրօն խօս-
քերը մեծ աղղեցութիւն ըրած էին իւր վրայ. աշուր-
ները արցունքով լեցուած էին:
—Ներէ քոյր իմ, ներէ, ըստ նա բեկբեկ ձայնով
մը. այս, դուք իրաւունք ունիք, անարժան եմ, սրիկայ
մ'եմ: Միջնեւ ցարդ գէշ ճամբու հետեւեցայ, գիտեմ
բայց դուք գիտէք Հանրիէթ որ իմ կամքին թողուած

—498—
ջուլիւնն ունենամ: Կը կարծէ՞ք որ այս կամ միւս պա-
րագային մէջ թող տամ որ անմեղ մը դատաւարտուի:
Բառու տը Սիմէզ իմ եղբայրս է. սակայն Գայն Յով-
հաննէս իմ ապաւորարս է:
Ասկէ գտա խիղճ և պատուոյ զգայում ունիմ ես:
Հիմա կը տեսնէ՞ք թշուառական այն ահաւոր ան-
գոսնդը՝ զոր ձեր և իմ ստից ներքեւ բացիք:
Բառու չը պատասխանեց. սարսափահար եղած էր.
ամբողջ անդամները կը դողային և ճակատը կորակուր,
չէր համարձակեր աչքերը վեր վերցնել և քրօն նայիլ:
—Այ բան մը չունիմ ձեզ ըսելու, կրնեց օրիորդը,
և գծադրաբար չեմ կարող խորհուրդ մը տալ ձեզ: Սա-
կայն լաւ կրնէք եթէ կեանքներդ փոխէք. Ժամանակէ
մը ի վեր գիտեմ թէ դուք ինչպէս կ'ապրիք փարիզի մէջ.
յատալի կեանք մը, որուն վրայ տոնթապարտ եմ: Գուր
բան մը չէք բնէր, անդ որք էք. ձեր երիտասարդու-
թեան օրերը պարապ տեղը կ'անցունէք:
Բառու, զղջացէք և ուղղեցէք ինքզինքնիդ, տակա-
նին Ժամանակ կայ և լաւագոյն եղիք եթէ կուզէք որ
ապագային զձեզ դատաւորներ ներողամիտ լինին առ
Ձեզ:
Բառու յամբարար գլուխը վեր վերցուց. քրօն խօս-
քերը մեծ աղղեցութիւն ըրած էին իւր վրայ. աշուր-
ները արցունքով լեցուած էին:
—Ներէ քոյր իմ, ներէ, ըստ նա բեկբեկ ձայնով
մը. այս, դուք իրաւունք ունիք, անարժան եմ, սրիկայ
մ'եմ: Միջնեւ ցարդ գէշ ճամբու հետեւեցայ, գիտեմ
բայց դուք գիտէք Հանրիէթ որ իմ կամքին թողուած

—499—
ջուլիւնն ունենամ: Կը կարծէ՞ք որ այս կամ միւս պա-
րագային մէջ թող տամ որ անմեղ մը դատաւարտուի:
Բառու տը Սիմէզ իմ եղբայրս է. սակայն Գայն Յով-
հաննէս իմ ապաւորարս է:
Ասկէ գտա խիղճ և պատուոյ զգայում ունիմ ես:
Հիմա կը տեսնէ՞ք թշուառական այն ահաւոր ան-
գոսնդը՝ զոր ձեր և իմ ստից ներքեւ բացիք:
Բառու չը պատասխանեց. սարսափահար եղած էր.
ամբողջ անդամները կը դողային և ճակատը կորակուր,
չէր համարձակեր աչքերը վեր վերցնել և քրօն նայիլ:
—Այ բան մը չունիմ ձեզ ըսելու, կրնեց օրիորդը,
և գծադրաբար չեմ կարող խորհուրդ մը տալ ձեզ: Սա-
կայն լաւ կրնէք եթէ կեանքներդ փոխէք. Ժամանակէ
մը ի վեր գիտեմ թէ դուք ինչպէս կ'ապրիք փարիզի մէջ.
յատալի կեանք մը, որուն վրայ տոնթապարտ եմ: Գուր
բան մը չէք բնէր, անդ որք էք. ձեր երիտասարդու-
թեան օրերը պարապ տեղը կ'անցունէք:
Բառու, զղջացէք և ուղղեցէք ինքզինքնիդ, տակա-
նին Ժամանակ կայ և լաւագոյն եղիք եթէ կուզէք որ
ապագային զձեզ դատաւորներ ներողամիտ լինին առ
Ձեզ:
Բառու յամբարար գլուխը վեր վերցուց. քրօն խօս-
քերը մեծ աղղեցութիւն ըրած էին իւր վրայ. աշուր-
ները արցունքով լեցուած էին:
—Ներէ քոյր իմ, ներէ, ըստ նա բեկբեկ ձայնով
մը. այս, դուք իրաւունք ունիք, անարժան եմ, սրիկայ
մ'եմ: Միջնեւ ցարդ գէշ ճամբու հետեւեցայ, գիտեմ
բայց դուք գիտէք Հանրիէթ որ իմ կամքին թողուած

ՊԱՏՈՒՄԱՆ

Բողոքականաց կողմանէ մեզի դէմ հրատարակուած «Յայտարար չնմարտութեան» անուն դրօշին պատասխանելու որ մինչեւ ցարդ Մէտրիֆի կողմանէ սխալ հասկացողութեամբ արդիւրուած էր հրատարակուելէ հրատանն ընդունելով քիչ օրէն ի լոյս կ'ընծայուի: Գինը 60 բարայ: ժողովոյն ծաղրը մեր վերայ:

Աւետարանիչ
Գ. Ն. Շէշմէն
Կ. Պոլիս Կէտիկ-Բաշայ
6 Սեպտ. 1884

Հրատարակութեան

Խիզանու Ուսումնասիրաց Ընկերութեան

ԱՇԽԱՏԱՆԻՑԱՆ ԴԱՍԵՐ

Կեդրոնատեղին է Մարդարեան պատուէնը, Մէրճան փողոց, թիւ 57: Կը գտնուի նաեւ միւս գրական-ճուռաց քով: Գին 5 զրուշ:

Բաւական թուով պնդաց զին 20 զեղչ կը լինի:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱՆԹԻԻՆԵՐ

ՏԻԳՐԱՆ Ս. ՍԵՐԵԱՆ

Գ. Ս. Ռ. Ն. Ն. Ս. Ս. Ս. Ս.

Սոյն գրքուկին կեդրոնատեղին է Պոլիս Պաշտէ գաւառ ջրափածո Յաւոր աղա Ազատականի խանութը: Նաեւ կը գտնուի նոյն կողմի կողմ ջրափածո ռաց և Պոլսոյ գրականաց խանութներն, ի գին 7 զրուշ:

ԿՈՒՆԵՔԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՅՈՒՆԱՆՍԵՐԵՆԵ Ի ԹՈՒՄԵՐԵՆ

Աշխատասիրողը

Մէտրիֆի Շէշմէն և Մէտրիֆի Շէշմէն

Պաշտոնացը Հասարակաց կրթութեան Գրաքննութեան սենեկի

Հրատարակիչ Գրքէն Պաշտոնացը

Այս բառարանն, պարունակած արւեստական և գիտական բառերու ճշմարտական և բացատրութեանց յստակութեամբն իւր տեսակին մէջ առաջինը կը համարուի: Սոյն գործը ցարդ հրատարակուած ֆրանսերէն-թուրքերէն բառագրոց վրայ սա առաւելութիւնն ալ ունի որ թուրք տառերով տրուած բացատրութիւններն լատին տառերով

եւս նշանակուած են անոր մէջ մասնաւորապէս ի պիւրութիւն օտարազգեաց:

Մասնաւոր խնամքով, գեղեցիկ և մաքուր տպագրութեամբ տեսար առ տետր ի լոյս կ'ընծայուի Արամեան տրպարանէն:

Առաջին հատորն՝ որ երեսուն երկու երեսներով երեսուն եւ մէկ անտրակներէ բաղկացեալ է՝ տեսար առ տետր հրատարակուելէ յետոյ կաղնուած կը վաճառուի ի գին 60 դահ. արծաթ:

Բ. հատորին 15 բողոք տետրն եւս հրատարակուած է եւ կը վաճառուի ի գին 2 դահ. արծ. իւրաքանչիւրն:

Բաժանորդագիրն է Կ. Պոլսոյ համար 75 դահ. ոսկեղրամ. դաւտաց համար 100:

Բ. հատորին 15րդ տետրին հրատարակուած լինելով բաժանորդագրութիւնը փակուած է:

ՊԱՏՈՒՄԱՆ

ՄԱՐԴԻՆՅԱՆ ՊԱՏՈՒՄԱՆ

Հէշմէն

ՏՈՒՄ. Տ. Ս. ՓԵՇՏԻՄԱՆԵԱՆ

Բազմահմուտ Տրքերը մարդկային պատուաւորութեան ծագելի հիւանդութեան վրայ կը խօսի իւր այս երկատետրութեան մէջ, որ մաքուր թղթի վրայ տպագրուած և բազմաթիւ լուսանկար և փորագրեալ պատկերներով զարդարուած է: Այս գեղեցիկ մատենան, որոյ գինը 35 զրուշ է, կը վաճառուի Պոլիս, Գալիփոսեան գրատունը, Գալիփոսեան, Բախար Արշակ Էֆէնտիի թղթափաշտանէն, և Բերս, Լոնց և Բէյր գրատունը:

ՏԱՆԸ ՓԱՏԱՐԱՆԸ

Կ. Տ.

ՀԱՐԻՐ ՀԱՐՑԱՆ, ՊԱՏՈՒՄԱՆ

Աշխատասիրեաց Մէտրիֆի Շէշմէն
Ով որ կ'ուզէ Եօսեանցական, Առեւտրական և Դատաւարական գաղտնեաց անմիջապէս վերահասու ըլլալ, թող հաճի սոյն գիրքը ընթեռնելու, որ տան մը համար անհրաժեշտ պիտանի է, և առօրեայ պատահական ամենակարեւոր գործոց և այլոց օգնականը հարցումներ կը պարունակէ հանդերձ պատասխանօք:

Կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց և թղթափաշտան Մ. Զարեհի և Սուրենի Պողոս աղայի քով ի գին 3 զրուշ:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՐԱՆԱԿԱՆ ՈՒԹԻՒՆ

Որ պարունակէ

Մասն Ա. — Տարբեր վաճառականութեան. — Վաճառականական թղթոց ձեւերն և օրինակներն, ինչպէս են, հաշուեցոյց, դանդաղ տեսակ տոմարիք, վիճաբան և տպագիր փոխանակաբերք, ընթացիկ-հաշիւք, շեղիլ ցուցակք եւլն: — Վաճառականական կարեւոր հաշիւք. — Քաղաքական վաճառականական օրինագրոց և զրոյմատրոց. — Մասն Բ. — Տոմարակալութիւն. — Պարզ և կրկնակտոմար, — Բառացուցակ:

Բ. Տարբերութեան

Ճոխացեալ կարեւոր յաւելուածովք ի պէտս Օղզ. վարժարանաց
Ի Ն. ՏԻԻԶԵՆՃԵԱՆԵ

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմը լոյր հայ գրականաց, Պաշտէ գաւառ ջրափածո Պողոս և Յակոբ աղայից քով և Օսմանեան գրատունը: Կալիփոսեան Յաւոր Արշակ Էֆէնտիի վաճառատունը: Գին կազմեալ օրինակին 25 զրուշ արծ.

Ա. Զ. Գ.

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆԻՑ

ՆԱԳԱՐԱՆԱՅ

Պայք-բազար Թանկի վողոց թիւ 59
ճիշդ դեմ առ դեմ աղբիւրին

Մ. Հ. Տէօքմէճեանի վաճառատան մէջ կը գտնուին նպարեղինաց փերաքերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ, որպիսիք են, խաչ, վէ՛ սովորական, լաւ եւ ընտրողոյն (Մարթինիքա) շաքար, թրիշտիքի, Մարտիկոյ և Հօլանտայի, այլեայլ տեսակ ըստարմաշէթներէ զատ, ֆրանսական բուն ֆուրնիէ. Սիլիքի թարմի զնարօլի և ճէնօլայի մարաթն ու շէհրիլ. բրինձ՝ Մախսուսէ և Բիլլոն առաջին կարգի. անուշեղենի և խմորեղենի յատուկ լաւագոյն ալիւրներ. ֆանտիոյ եւ Այվալքի բնորոշ աճառ. քօլա, ձէթ, քարիւղ (կալ), ի մի բան, սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի իր ամեն տեսակներով լաւագոյնն այն պիտանի բաներու, որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վերաբերին:

Գիները գոհացուցիչ են:

ԱՊՈՒԻՆ ԶԱՅ

ՓՈԼԻԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կառքա Լալէի ճամիլի դէմ թիւ 13 մի նոր դեղարան բացուած է, ուր դեղացիք կը պատրաստուին փութով եւ մասնաւոր խնամով, կը գտնուին նաեւ Եւրոպայէ եկած ամեն տեսակ պատրաստ դեղեր հատով կամ որ եւ իցէ քանակութեամբ, որքա նշանաւոր գործարաններու յաղակիլ բերել կուտայ խանութն:

Սոյն դեղարանի բացումը յայտ օգտակար ծառայութիւն մ'է հասարակութեան, ամենաւաղ նիւթական մեծ շահարկութիւն ամեն անոնց որք իրեն վնասուածն ճշդապէս գտնելու համար պատասխանուած են հաւաք տեղեր դիմել:

Պատուարժան յաճախողները դնոց չափաւորութեան հեղեղեց ընտրութեամբ գոհացրին իրեն սկզբունք ընտրողոյն Տ. Այաշլէրեան դեղարանը, որ երկար տարիներէ ի վեր հաշակաւոր եղած է Ելէնի-ճամիլ թաղի խանութի դէմ՝ այս անգամ ամբողջապէս փոխադրուած կառքա Լալէի ճամիլի դէմ թիւ 13:

Սոյն փոխադրութեան առթիւ Եւրոպայէ բերել տուած խաւ թարմ հանգային ջրեր Պօլսոյ եւ Մալաթիայի զինկիլ գնաողան ըմպելիք, անուշահատք, եւ այլն եւ այլն:

Նշանաւոր է միանգամայն սոյն դեղարանը իւր Չկան իւր մանաճիւղով, եւ յիշատակ խաւ խողքը զմայլած են ապրանք ընտրութեան, մարքութեան զնոց չափաւորութեան:

Յիշեալ դեղարանը միշտ յաճախեալ ճարտար եւ հոշակաւոր բժիշկներ, խնդրուած բժիշկներու համար ալ պէտք է լաւ տրուի ժամանակին:

Դալաթիա հանրածանօթ վաճառական Միհմետեան Էֆէնտի որդի Տօքմէօր Միհմետեան Էֆէնտի բարեհաճած է արդէն ուրախ օրեր ճիւղաւոր գործունէն:

Ա. Զ. Գ.

Լալէի ճամիլի կը ծախուին նաեւ Պաշտէ-գաւառ ջրափածո Պողոս և Յակոբ աղաներուն խաւ խոլ:

Լի. չկար մէկը որ ըսէր ինձի. զդուշայիր, կեցիր հոտ: . . . Հանրիթի, կը զլծամ. . . մեր սիրելի մօրը և ձեզի համար վարքս պիտի փոխեմ, կը խոստանամ կերպնում:

— Տեսնենք, ըստ անտարբերութեամբ օրիորդը: Եւ անխորհ մ'ըրաւ եղբօրը, որ դուքս ելնէ սենեկէն:

Բառը գլուխը խնամահելով և զինովի նման տարուբերելով դուրս ելաւ:

Հանրիթի անթուր մը վրայ ինկաւ. և սկսաւ գտնել արտասուք թափել:

ԴՆՈՒՄ ԺՉ

ՄԱՅՐ ԵՆ ԱԶՋԻԿ

Արդեօք քայլը իւր եղբօրը վրայ փրկարար ազդեցութիւն մը ի դարձ գնելու յաջողած էր. Հանրիթի կը կարծէր, վասն զի Բառը վրայ յոռակարծական փոփոխութիւն մը եղած էր: Անկեա մօրը քովէն չէր բաժնուր, միշտ յարգանքօք, ու շաղթութեամբ և գորովադին կերպով կը մտածէր:

Պարտուհին կը միանար:

— Անշուշտ պատերազմը իմ սրտուրս ընտրութիւնը փոխած է, կըսէր ինքնիրեն. Բառը Դաղդիոյ դժբաղդութիւններէն որոց արժանի չէր, շատ գործած է, Հին տառերի խնդարը փոխուած է. հիմա լուրջ, մտախոհ

և տուելի արժանաւոր եղած է: Վերջապէս կը յուսամ թէ Բառը իւր հօրը ընթացիկն չլիտի հեռուի:

Իսկ ազնիւ մայրը որ քիչէն շատ կուրախանար, կը յարէր:

— Յիրաւի Հանրիթիին ընթացիկն բան մը չեմ հասկընար. երբ եղբայրը բոլորովին փոխուած հոս կը վերադառնայ, ինչո՞ւ համար Հանրիթի այս ատուհանն ջրբոսութեամբ կը վարուի հեռը: Երբ մէկ մէկու դիմաց գտն, շատ կը նեղուին: Ճշմարիտ, յոնցանք Հանրիթիին է որ եղբայրը հոս գալու տառն զայն մերժեց: Ի՞նչ ունի արդեօք. ո՞հ, անհեղափայտ քանի մը ամիսէ ի վեր փոխուած է. հիմա չունի այն յափշտակիչ զուարթութիւնը որ մեր առանձնութեան լուսնիւնը կը զուարթացնէր. շատ անգամ տխուր և մտախոհ է. Ժպիտը բանազրօտիկ է. մարդ այնպէս կը կարծէ թէ գաղտնի վիշտ մ'ունի զոր կը ջանայ ինձմէ ծածկել:

Եւ պարտուհին որ իւր երկու զուարթաց երջանկութեան զատ փափաքելու բան մը չունէր աշխարհի վրայ, կ'աղէր մտածել:

Բառը քիչ մը տխուր կերեւէր. սակայն չունէր այն ձանձրալի ընթացքը զոր իւր նախկին այցելութեանց տառն գեղեցիկ կը բերէր հեռը: Չորս օրէ ի վեր վ. օրուր էր, և տակաւին դուրսը պտոյտ մ'ընկելու փառաւորութիւն չունէր. մայրը նախաճաշէն վերջը խորհուրդ տուաւ անոր որ ձի նստի և Պ. ալ վերջէն և օրիորդին այցելութիւն մ'ընէ: Երկուքն ալ գայն տեսնելուն վրայ յանգաւոր գոհ պիտի լինէին:

— Պ. ալ վերջէն, սիրելի մայր իմ, ինձի բարեկուս